

держав та українських реалій; усунення суперечностей між актами законодавства; зміна механізму контролю за дотриманням прав людини і громадянина під час діяльності СБУ та притягнення винних співробітників до відповідальності; обов'язкове систематичне інформування населення про діяльність СБУ, що загалом має справити позитивний вплив на існуючу ситуацію.

Список використаної літератури:

1. Габричидзе Б. Н. Конституционный статус органов советского государства / Габричидзе Б. Н. — М.: Юрид. лит. 1982. — 184 с.
2. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 27. — Ст. 382.
3. Колпаков В. К. Адміністративне право України: підручник // В. К. Колпаков. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 752 с.
4. Ярмак В. Х. Адміністративно-правовий статус Служби безпеки України / В. Х. Ярмак // Митна справа. — 2009. — № 4 (64). — С. 61–65.
5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
6. Захаров Є. Ю. Служба безпеки України та права людини [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/sluzhba-bezpeky-ukrajiny-ta-prava-lyudyny-e-zaharov/>
7. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами: Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 46. — Ст. 366.
8. Сухачов О. О. Поняття конспірації в діяльності оперативних підрозділів / О. О. Сухачов // Форум права. — 2014. — № 4. — С. 316–321.
9. Шевчук О. Ю. Конспірація як спеціальний принцип оперативно-розшукової діяльності / О. Ю. Шевчук // Науковий вісник Київськ. нац. ун-ту внутр. справ. — 2008. — № 1. — Ч. 2. — С. 123–128.
10. Про контррозвідальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 12. — Ст. 89.

ТЕСЛЯ Л. В.

Одеський національний економічний університет,
доцент кафедри правознавства, кандидат юридичних наук

ДО ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СЕЛИЩНИХ РАД У СФЕРІ БЮДЖЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до ст.ст. 5, 7 Конституції України визнається і гарантується місцеве самоврядування, яке є однією з основних форм здійснення безпосередньої влади народу. Функціонування місцевого

самоврядування відповідної території неможливо без достатніх фінансових ресурсів. Відповідна дисципліна учасників відносин у галузі муніципальних фінансів та законодавчо закріплений інститут юридичної відповідальності органів та посадових осіб селищних рад у бюджетній сфері є запорукою захисту інтересів територіальної громади.

До правових питань відповідальності за правопорушення бюджетного законодавства науковці зверталися неодноразово. Ця проблематика знайшла своє відображення у працях Л. Воронової, Д. Бекерської, А. Іванського, Р. Усенко, І. Сікорської, О. Ільницького. Однак, не приділяється достатньо уваги правопорушенням та відповідальності у сфері бюджетної діяльності саме органів та посадових осіб селищних рад. На законодавчому рівні також виникають певні недосконалості. Тому доцільно акцентувати увагу на цій проблемі.

Наперед усього, треба визначитись з поняттям відповідальності за порушення бюджетного законодавства. Легальна дефініція «порушення бюджетного законодавства» надається у ст. 116 Бюджетного кодексу України (надалі – БКУ), а саме «порушення учасником бюджетного процесу встановлених Бюджетним кодексом чи іншим бюджетним законодавством норм щодо складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету та звітування про його виконання» [4]. БКУ також деталізує конкретні склади правопорушень, однак, такий елемент його складу, як суб'єктивна сторона, відсутній. Вина враховується при притягненні осіб, що вчинили порушення бюджетного законодавства, до інших видів відповідальності, ніж бюджетна. Також, можна дійти висновку, що кожна бюджетно-правова норма, що регулює правила здійснення бюджетного процесу на різних стадіях, у випадку її порушення, є нормою, яка одночасно визначає також і склад бюджетного правопорушення.

БКУ закріплює саме заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, порядок їх застосування та оскарження рішення про їх застосування. Однак, немає єдиного підходу науковців щодо відокремлення бюджетної відповідальності. Так, на думку О. Ільницького, заходи впливу необхідно вважати спеціальними фінансово-правовими санкціями, що застосовуються з метою попередження чи припинення порушень у бюджетній сфері або мінімізації їх наслідків, одним з елементів фінансово-правового примусу, що застосовується для регулювання суспільних відносин та управління бюджетними коштами [2, с. 93]. На думку Онищук Н.Ю., враховуючи специфіку санкцій, встановлених бюджетним законодавством, та їх якісну відмінність від інших видів санкцій, передбачених фінансовим законодавством, можна говорити про відокремленість бюджетної відповідальності [3, с. 123].

На думку автора, заходи впливу, можна вважати, швидше, способами забезпечення належного виконання обов'язків учасником бюджетного процесу. На користь такої позиції свідчить і положення частини 1 ст. 121 БКУ, де перераховуються види відповідальності посадових

осіб.Порушення бюджетного законодавства відносимо до фінансово-правових санкцій, які мають колективно-майновий характер, повертаються на колективний прибуток та майно.

Законодавство України у сфері правового регулювання фінансової діяльності органів місцевого самоврядування закріплює за ними достатній ряд прав та обов'язків у сфері місцевих фінансів.Основний обсяг самоврядних повноважень за Законом «Про місцеве самоврядування» [5] покладено на ради — представницькі органи місцевого самоврядування та їхні виконавчі органи (на рівні села, селища та міста), які розробляють, забезпечують підготовку до розгляду, затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку, місцеві бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць, а відтак, є відповідальними.

У зв'язку з тим, що відповідальність за порушення бюджетного законодавства має міжгалузевий характер, та включає, окрім фінансових санкцій, ще й адміністративну, кримінальну, цивільну, дисциплінарну відповідальність, виникають певні проблемні питання.Порушення бюджетного законодавства, вчинене розпорядником чи одержувачем бюджетних коштів, може бути підставою для притягнення до відповідальності його керівника чи інших відповідальних посадових осіб, залежно від характеру вчинених ними діянь. Проте, посадових осіб зазначених органів до цивільно-правової відповідальності притягти проблематично, оскільки правопорушення носять публічний, а не приватно-правовий характер. До того ж, кримінальна та адміністративна відповідальність носять характер персоніфікованої відповідальності. Представницький же орган не є суб'єктом вищезазначеної відповідальності в силу колегіального прийняття рішень. Механізм же настання кримінальної чи адміністративної відповідальності депутатів селищної ради за прийняті рішення непередбачений [1, с. 168].

Як бачимо, спроба законодавця узагальнити та кодифікувати норми у галузі відповідальності за бюджетні правопорушення, має певні недоліки. Як слідство, в законодавстві не розроблений реальний механізм залучення до відповідальностіколегіальних органів за бюджетні правопорушення. Необхідно систематизувати перелік бюджетних правопорушень посадових осіб та органів селищних рад, заходів впливу за їх вчинення та удосконалити процедуру притягнення вищезазначених осіб до юридичної відповідальності у випадку правопорушення шляхом розробки та прийняття нового нормативно-правового акту.

Список використаної літератури:

1. Бальцій Ю. Юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування в Україні / Ю. Бальцій // Доктринальноесопровождениеюридической практики: история и современныйопыткафедрыконституционного права. — О : Юридична література, 2007. — С. 168.

2. Ільницький О. Правова природа заходів впливу за порушення бюджетного законодавства й її вплив на правозастосування // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 4. – С. 93.
3. Фінансове право: підручник / М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, О.Ф. Лукашев та ін.; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2016. – С. 123.
4. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року № 2456-VI (у редакції від 20 квітня 2017 р. зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>
5. Про місцеве самоврядування від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (у редакції від 19.03.2017 р. зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-D0%B2%D1%80/page>

КОЙЧЕВА О. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук

БІТКОЙН ТА ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

Для пересічних громадян фінансова система та її складові до нещодавнього часу не були предметом зацікавленості та вивчення. В останні десятиріччя все більшого розвитку набуває мережа інтернет та все, що з нею пов'язано, в тому числі послуги та товари, які можливо придбати через неї. Еволюція сучасного світу не оминула й еволюцію грошей.

Законодавче закріплення визначення «гроші» відсутнє. Найчастіше в теорії гроші розглядають як фінансово-правову категорію та платіжний засіб (вартісний еквівалент). Варто звернути увагу, що гроші емітуються державою, визнаються та регулюються нею. Через гроші держава може впливати на систему господарювання та окремих її суб'єктів. Гроші існують в різноманітних формах, які, досить часто, обумовлені потребами епохи.

Ми живемо в час глобальної комп'ютеризації, що в свою чергу обумовлює розвиток та підвищений інтерес до інтернет-ринку та можливості здійснювати на ньому онлайн-операції. В результаті чого виникли та набули подальшого поширення електронні гроші. Серед загальновизнаних характеристик властивих грошам, електронні гроші здатні до обігу, виступають еквівалентом вартості та відповідно — засобом платежу, однак існують і певні обмеження — необхідна технічна оснащеність учасників таких операцій. Національний банк України визначив електронні гроші як одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі [1]. Наявність електронних грошей